EL BE NEGRE

SETMANARI SATÍRIC.

Any I - Núm. 12 | Barcelona, 8 de setembre de 1931 | Preu: 20 cèntims

Tant va el C. N T. a la font, que a la F A I es trenca

EL SOMNI D'«EL BE NEGRE»

La F. A. I. ha guanyat la revolució

Durruti, president de la Generalitat. – Bilbao, alcalde

Un dia d'aquests, estant assegut enfront d'unes quartilles blanques, no pas per ganes d'escriure, com podeu creure fàcilment, sinó per la santa obligació del treball, o per ventura per mirar de complaure els lectors d'EL BE NEGRE, a l'hora de la mitja nit, que surten les bruixes, estant a la biblioteca de l'Ateneu, la qual és testimoni de les nostres cogitacions, ens vingué un gran desig de dormir, i alçant-nos en peus, passejàrem una mica per la balconada; però, vençuts de tanta son, tornàrem a seure, posàrem el cap damunt les quartilles i així ens adormírem de cop, no pas en la forma acostumada, sinó en aquella amb què els malalts solen dormir.

Estant així, se'ns va aparèixer aquell saló de la Generalitat on hi ha l'escalfapanxes que havia suportat l'escut heràldic de Millà i Camps, i per allí transitava un subjecte amb aire molt capficat; a nosaltres, el cor ens va fer un bot; un altre individu se li havia acostat, i s'havien adreçat la paraula l'un a l'altre:

—*Ola, Durruti!*

—*Com va, Bilbao?*

—*Pues, mira, el Ayuntamiento...*

I van seguir parlant en veu baixa.

Tot seguit ho vam entendre tot: la F. A. I. havia guanyat la vaga revolucionària: un calendari marcava el 4 de setembre...

* * *

Vam sortir ràpidament, en mig d'una gran multitud. Entre la gentada hi havia uns periodistes coneguts.

—Què passa?—vam interrogar àvidament.

—Res; aquests de l'Esquerra que ens volen declarar la vaga general demà mateix: això és trencar el pacte!

L'estupor ens impedí de pronunciar cap paraula: el nostre interlocutor seguia dient:

—Quina manera de sabotejar la Revolució! En Durruti ja els acabaria de pressa, ja; però en Bilbao, l'alcalde, és un sentimental, i està enderiat que hi ha dues menes d'esquerrans: els moderats i els de la F. A. M. (Federació Autonomista Mediterrània). Però tot això són romansos: entre els uns i els altres ens estan esguerrant la troca.

Aleshores va passar un anarquista que anava molt carregat de diversos objectes: el nostre informador va cuitar a dir-nos:

—És en Gimeno, aquí on el veieu, amb tants de càrrecs com duu al coll, va tot ajupit: és tinent d'alcalde, comissari d'instrucció, conservador del Museu d'objectes anarquistes, descarregador del port, soldat de cavall, urbà, llevadora i dida, i molts d'altres càrrecs que sento no recordar; en té tants, de càrrecs, que només té temps de sentir-se carregat i oprimit per la càrrega de càrrecs: més que un polític sembla un camàlic.

En Gimeno va dir-nos:

—*Piano, piano, si va lontano: la cuestión es no excederse: si mañana los de la Izquierda se declaran en huelga, todo está prevenido, porque no les faltan municiones; hay que saber encauzar los problemas.*

I va allunyar-se, tot ensorrat de pit per la carretada de càrrecs que duia a l'esquena.

L'ex-regidor senyor Vachier un dia o altre havia d'ésser-ne, d'ex-regidor!) s'anunciava en aquell moment al president Durruti.

—És un dels més terribles—van dir al costat nostre—; un dels caps del moviment revolucionari; i un cap que durà molta cua, pel seu mal cap.

A l'últim, un secretari va repartir aquesta nota:

«La F. A. I. s'interessa sobretot a fer constar que la vaga general anunciada per l'Esquerra no tindrà cap caràcter revolucionari; es tracta únicament d'una broma de bon gust, admesa entre gent ben educada. Aprofitem aquesta avinentesa per a posar-nos a la disposició dels futurs i ja tan distingits vaguistes no-revolucionaris. Només se'ls prega que tinguin to i tirin al dret.»

Els periodistes es retiraren; el meu amic va fer-me:

—Podríem anar al Gambrinus a beure'ns les dues últimes cerveses que hi resten: demà no fóra temps.

En aquest punt, una mena de bramul com d'una mar en tràngol, va sentir-se; tot s'anava entenebrint i... ens despertàrem amb mal de cap i una cama enrampada. Tot no havia passat d'un somni; perquè, en la realitat, si la F. A. I. mai fos victoriosa, no creiem que es manifestés tan benèvola.

—Que ha de durar gaire, això d'anar amb els braços oberts?

AL SINDICAT

—Que no plegues?

—No, encara haig de decretar catorze vagues, redactar sis manifestos i proclamar divuit revolucions.

– Com et deixes explotar! A veiam quin dia us declararen en vaga, els empleats del Sindicat Únic.

"Ara més que mai – ens diu M. Henri Oger – cal convertir Barcelona en la ciutat de la Pau"

Amb aquells ulls d'àguila que, dit sigui entre nosaltres, aquí només posseeix en Pociello Forradellas, el ciutadà francès, M. Henri Oger va descobrir ja fa temps que Barcelona era un lloc únic—clima agradable, gran confort, paisatge magnífic—per a instal·lar-hi la Ciutat de la Pau.

—¿Que si és una ciutat pacífica?—ens deia una setmana després d'arribat—Figuri's que fa vuit dies que em passejo, vestit així, i encara ningú m'ha pegat...

I M. Oger ens invitava a contemplar la blancor exquisida del seu vestit únic de barber colonial, les seves espardenyes indoxineses i el seu barret de palla d'esperantista vegetarià.

—Doncs, tal com em veu—continuà—vull fer de Barcelona la Ciutat de la Pau, la Ciutat de tots.

—Ah, caram!

—Sí. Per fer de Barcelona la Ciutat de Tots, cal que abans em donguin, a mi tot sol, els hotels de la Plaça d'Espanya i els palaus de l'Exposició.

—No li foren igual els Xiraus Palaus? Els donaríem a cap preu...

M. Oger féu l'ullet, amb ulleres i tot, en un dir Jesús, i ens donà un sospitós copet d'intel·ligència al lloc precís on teníem la cartera.

M. Henri Oger, l'àngel (exterminador!) de la Pau, que ens ha caigut al damunt.

—*Ah!, que vous êtes farceurs!... Oh, la, la...*

Han passat quinze dies i ara l'hem trobat novament, després de la vaga general. Portava el mateix vestit (el vestit era el mateix, però la blancor, no) el mateix barret, les mateixes espardenyes i uns altres cabells.

—Què. ¿Com ho teniu això, de la pau?—vàrem preguntar-li.

—Ah! millor que mai. Sóc optimista, jo. Em penso que se m'ha encomanat aquí. ¿No vàreu veure, aquests dies de vaga, la Plaça de Catalunya i tots els altres carrers? quina tranquil·litat, quina calma, quina pau... Fixi-s'hi bé: quina PAU! què me'n diu, d'això? Si teniu uns revolucionaris que són uns àngels! Ja ho ha dit el meu amic Ventalló: només va tenir una mica de to allò del carrer de Mercaders. Tot el demés aigua benèita, que diem a França. Altrament, si m'haguessin donat els hotels de la Plaça d'Espanya, ni això no hauria passat. Com que hi tindria instal·lats tots els revolucionaris (Secció dels Proscrits)...

—¿Tants anys de callar i ara surts amb aquests brams?

– És que em fa por que m'apliquin la llei de fugues de capitals.

Permanentment reunits en sessió permanent, l'Alcalde i els regidors acaben de trobar que s'ha solucionat la vaga

L'anunci que s'havia declarat finalment la vaga general que de tants dies venia preparant-se, caigué a casa el doctor Aiguadé com una bomba de les de forma de pinya, encara que en realitat fou en forma d'un guàrdia urbà que ho havia sentit a dir a un delegat del Sindicat, un noiet de dotze anys, fill de la portera de la casa del costat, mentre s'entretenia tot joiós amb una pistola nova de trinca.

—Ja tenim la vaga aquí, havia dit l'infant del Comitè, bo i carregant l'arma.

—Ja tenim la vaga aquí, senyor alcalde—havia repetit urbanament l'urbà en entrar al menjador de la nostra primera autoritat.

—Vaga? Quina vaga?—va preguntar el doctor amb una mirada d'intel·ligència que denotava clarament l'anormalitat de les circumstàncies.

—Vaga general, senyor alcalde!

—Vaga general! ¿Què fa, doncs, aquest Azaña, que no empresona els generals? Això no depèn de mi—continuà l'alcalde—; això és del ram d'en Franco, en Sediles i en Jiménez—afegí, tot rentant-se les mans—. Vés a dir-ho a ells. Però no—s'interrompé a ell mateix; no diguis res; ho vull solucionar jo mateix.

I desrentant-se tot seguit altre cop les mans, es posà la seva millor expressió d'optimisme, agafà la vara amb totes dues mans i féu cap a l'Ajuntament.

L'activitat que es desencadenà a la Casa de la Ciutat, tan bon punt hi arribà l'alcalde, fou tal, que a no ésser per les parets s'hauria escampat per tota la ciutat, acabant *ipso facto* amb el conflicte. Al soroll hi acudiren, per veure el que passava, els regidors ciutadans Alomar, Ventalló, Llopart, Amat, Pellicena, Segarra, Samblancat, Jové, Giralt i Escofet.

—Es tracta de què no ens agafin desprevinguts—digué amb autoritat la primera autoritat de la ciutat. I tot seguit administrà als administradors de la ciutat una forta dosi d'urotropina. L'efecte del diurètic fou ràpid i, un cop alleugerits decidiren reunir-se en reunió permanent.

Tot seguit el doctor Aiguadé els deixà per anar a evacuar unes consultes. En realitat el que féu fou telefonar a casa seva perquè avisessin a can Pallarols que, fos com fos, li portessin el llit a l'Ajuntament. Al cap de poca estona arribava el moble que havia pogut travessar les files dels vaguistes generals gràcies a dos rètols que portava, l'un al davant que deia «Llet», l'altre al darrera, que resava «Pa i xocolata». Però en entrar a la Casa Gran hi hagué uns moments de gran confusió: el moblista havia fet acompanyar el llit d'un bidet, com si diguéssim d'una torna. Ple de santa indignació, el doctor Aiguadé hi botà de peus i el trencà, declarant que ell mai no toleraria un semblant instrument musical, per maltusià i per monàrquic doblement execrable.

Un cop, però, passat el mullader, el doctor Aiguadé tocà la campaneta, ordenà als quatre darrers puntals de la monarquia que li apuntalessin el llit, s'hi ficà i declarà que quedava oberta la sessió permanent.

Tot seguit els regidors sortiren i anaren a cercar un vot de confiança, que lliuraren a l'alcalde. Però aquest vot no era prou ample, perquè cal remarcar que l'alcalde no s'havia ficat al llit sol; s'hi havia ficat amb la vara, que mantenia ben alta, ben dreta i ben sola. Els regidors anaren a cercar un altre vot de confiança, portaren el més ampli de tots i el doctor Aiguadé s'adormí com un angelet.

Els regidor sortiren de puntetes, i com que era perillós sortir al carrer, perquè els llums s'havien apagat, començaren a vagar pels passadissos de l'edifici. Quan se'n trobaven dos, l'un deia a l'altre:

—*Morir habemus.*

I l'altre responia:

—*Ja lo sabemus.*

A les tres de la matinada l'alcalde tocà la campaneta. No era que s'hagués acabat la sessió; era per imposar silenci i parlar. Tothom es posà a escoltar amb admiració.

—Ja tinc—digué—, si no tota la solució del conflicte, part de tota la solució del conflicte. Jo no puc creure que aquesta vaga vagi ni contra la República ni contra les Constituents, ni contra l'Estatut. Per tant, cal organitzar la recollida de les escombraries. Com? Molt senzill: demanant al Sindicat que ens les deixi treure. Aquesta petició produirà tan bon efecte, que d'un cop ens veurem lliures de les escombraries i del governador civil. Va bé? Doncs, bevem-hi.

Però tots els regidors dormien, retuts per l'esforç sobrehumà. El doctor Aiguadé s'indignà; amb la virolla de la vara tocà el timbre més proper i amb gran astorament de l'ordenança es féu portar aigua, es tragué uns mòlls d'arrissar i reféu la permanent.

Diumenge a la tarda, alarmada la penya del bar La Pansa, de no veure de tants dies el doctor Aiguadé, un dels més ferms puntals de la manilla, envià un delegat a la comandància de la guàrdia urbana per a veure si hi havia algun *parte* que en parlés. Fou aleshores que, amb la natural alegria, l'alcalde s'enterà de la solució de la vaga per la qual amb tanta d'abnegació havia treballat.

Volien matar en Ferrer

En Ferrer és el redactor de *La Vanguardia* que fa l'informació de la Generalitat. Dissabte, quan es disposava a entrar-hi va trobar uns seus companys periodistes que l'esperaven.

—No pugis pas a dalt—van dir-li—. Els escamots estan molt escamats amb el vostre article d'avui i et volen fer un cap nou.

En Ferrer, naturalment, obtà per l'actitud prudentíssima de guillar cames ajudeu-me.

Gràcies a això, no ha mort un altre Ferrer, i no a mans de les panteres de la reacció, precisament.

(c) Ministerio de Cultura 2006

UN NOU BAN DE L'ALCALDE

"LES MEVES AMIGUES, LES ESCOMBRARIES"

El Be Negre té a gran honor publicar el següent ban de l'Alcalde que, per causes que ara no són del cas explicar, no pogué veure la llum dijous passat. Diu:

Ciutadans

Les circumstàncies excepcionals, per bé que optimistes que travessem en mig de la crisi mundial, ens imposen el deure, especialment als que estem situats en els llocs de més responsabilitat ciutadana, de vetllar pel compliment de les ordenances municipals, fonament de tota salut pública ben entesa.

Es per això que us prec que laboreu en collaboració amb els benemèrits ciutadans que han portat l'esperit de sacrifici fins a provocar una vaga en la qual no els va ni els ve, units tots per l'embelliment de la ciutat. Un dels elements més característic de la nostra, tots us en haureu adonat, són les escombraries; però cal que aquestes no siguin escampades en desordre; el desordre és sempre enemic de l'estètica i de la policia, i cal evitar-lo curosament. Procurareu, doncs, seguir les normes següents, recomanades per les més preclares autoritats del ram:

1.er Quan mengeu procurareu fer les menors deixalles possibles, escurant bé ossos i espines i deixant els plats ben nets amb un bocí de pa.

2.on Si, amb tot, queden deixalles, aquestes les donareu al gos o al gat. Les autoritats veterinàries ho recomanen.

3.er El que quedi, posat a l'olla cada dia, contribuïrà a donar substància a l'escudella.

4.art Si encara queden ossos i espines sempre tindreu una criatureta. Les goles de les criaturetes són molt aficionades als ossos i espines.

5.è Quan haureu esgotat tots els procediments humans, cremareu la resta.

6.è Si la resta de les escombraries no vol cremar, esteneu-les, escorreu-les, cargoleu-les, emboliqueu-les, empareu-les i guieu-les a la pàtria celestial.

7.è Per embolicar-les, empareu fulls de *L'Opinió* del dia, que trobareu a tots els quioscos al preu de deu cèntims el número de vuit pàgines, en fareu paquetets, que numerareu. i els dipositareu per ordre junt a la voravia de davant del vostre domicili, vetllant perquè ningú no els desordeni, perquè no hi ha res tan poc ciutadà com el desordre i aquesta alcaldia no podria fer, en aquest cas, altra cosa que condemnar-lo de la manera més enèrgica.

El ciutadà aiguader,
Jaume Alcalde

L'11 de setembre d'enguany

Fa uns dies que en el despatx del primer tinent d'alcalde, cap d'Hisenda de l'Ajuntament, vice-president de la Generalitat, i no diem etc., etc., perquè no es tracta d'una esquela, es notava una activitat inusitada. Tot era dictar al dictàfon, tot era escriure a màquina, tot era tancar sobres. Finalment, tot era repartir. Ja hi havia una pila de sobres repartits, quan un dels urbans, expolicia, que rellevava a un dels que havien caigut sense coneixement esgotats per la feina, demanà per parlar al senyor Casanoves. Aquest, amable com sempre, el deixà parlar. Però encara no havia dit mitja paraula, l'interrompé:

—Com!—exclamà—¿us creieu que són per vós els besa-les-mans que us fan repartir? ¿Que no veieu el que diuen?

—Sí, senyor, ja ho veig: que en comptes de corones, el dia onze de setembre li portin puros, però és que...

—Què? és que, és que... ¿Es que amb la República es poden tolerar les corones?

—Però, senyor tinent...

—¿Es que no em mereixo això i molt més? Fixeu-vos-hi bé! He estat alcalde accidental! Un miracle!

—Però, és que, sap? En Casanoves... es deia Rafael. Prou ho sé jo que abans d'ésser urbà, cada any anava al seu monument a repartir estopa, amb perdó.

—Rafael? Ves; potser era parent d'en Campalans.

amb el cor a la mà.

POBRETS

Mentre durava el tiroteig del carrer de Mercaders, l'alcalde doctor Aiguader, va trametre al governador, senyor Anguera de Sojo, les condicions segons les quals els individus que sostenien el combat amb la policia, des del local del Sindicat del Ram de Construcció, deixarien de tirar. Demanaven que els deixessin sortir tranquillament, amb la promesa que no serien detinguts. El governador, naturalment, no va accedir. I vingué la detenció dels noranta-dos sitiats.

El doctor Aiguader, que en aquells moments era al carrer de Mercaders, va presenciar com la policia s'emparava dels detinguts. Mentre anaven sortint, amb els braços enlaire i les pistoles, encara tèbies, agafades cap per avall, l'alcalde deia, enternit:

—Pobrets! Pobrets! Quina pena em fan!

L'ESPERIT CIUTADÀ

Entre les nombroses visites que va rebre dissabte el senyor Anguera de Sojo, hi havia la del *ci-devant* Comte de Sert. L'home venia entusiasmat.

—El felicito—va dir—. Crègui'm que el felicito. Ja era hora de fer una repressió exemplar.

—Perdoni — féu el governador—¿on l'ha vista la repressió?

Aleshores, el ciutadà Sert continuà per un altre camí:

—Fa bonic veure com reneix l'esperit ciutadà. Jo, demà, passi el que passi, agafaré el cotxe i aniré per tot arreu. I si em diuen alguna cosa...

Féu una pausa, i refermà la frase, amb gran energia:

—Si em diuen alguna cosa... demanaré auxili a la força pública!

UNA BONA IDEA

Les autoritats discutien la forma d'organitzar la recollida d'escombraries. El Doctor Aiguader donà la seva opinió:

—Jo crec que el millor és demanar permís al Sindicat perquè deixin sortir els escombriaires.

Les altres autoritats se'l miraren, bocabadats. Va haver-hi una pausa i la discussió continuà com si res hagués passat.

EL VOLUNTARI DEL COLL-BLANC

Divendres passat, al vespre. L'escena és al govern civil de Barcelona.

Un bon home es presentà a Secretaria, demanant insistentment ésser rebut pel governador. Naturalment, el secretari li aconsella que exposi allí mateix l'objecte de la seva visita.

—Oh, és un assumpte privat.

—Digui, digui: ja serem discrets.

—Es que un servidor venia a oferir-se-li pel que calgui.

—Home, només cal que dongui el nom i el domicili—fa el secretari, per treure-se'l del davant.

Els dóna, i afegeix:

—Ara, si no els feia res de deixar-me qualsevol dels autos que tenen a baix... és per anar a casa: perquè, saben, he tingut de venir del Coll-Blanc a peu i estic que no puc donar una passa.

ELS BUSCA-RAONS CASTIGATS

Dos individus entren a parlar amb el governador: es planyen perquè entre els detinguts hi ha uns cambrers. A l'últim insinuen que si els cambrers no són posats en llibertat, demà caldrà que els cuiners, per solidaritat, també vaguin.

—Afiguri's quin compromís: com quedaria la Ciutat.

El senyor Anguera de Sojo, ràpid, els fa:

—¿Vostès en són, oi, de cuiners?

—Sí, senyor.

—Doncs, els treuré de compromisos: me'ls quedo. Així demà no s'hauran d'amoïnar.

Els dos coaccionadors arronsen.

—Home, potser no serà tant: no s'ho prengui així.

I el governador:

—I ara! No faltava més; vull ajudar-los.

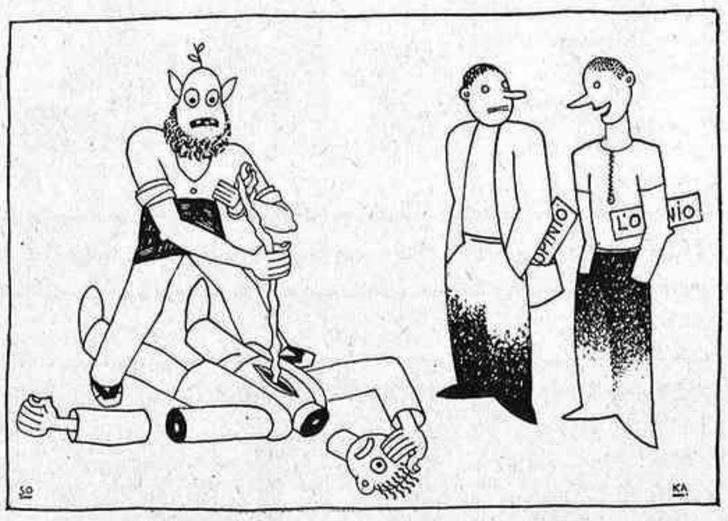

Ciutadà primer. — **Què vols que et digui! Trobo que no té gens de to...**

DIFICIL FACILITAT

Un industrial barceloní va anar, també, a oferir-se al governador. Després, li va demanar que li deixés un xofer i una parella de guàrdies per tal de poder fer sortir el camió, que havia de prestar un servei d'urgència.

—No—féu el senyor Anguera—els guàrdies no han de vigilar camions; tenen altra feina. Veurà, on és el seu xofer?

—Fa vaga, naturalment.

Però ho deia, de totes maneres.

PRESENT ENTERNIDOR

Durant els dies de la vaga general i «particular», el governador rebé un seguit de visites d'altes i baixes personalitats amb els bons propòsits d'oferir-se en tot i per tot.

«També podrien anar a encendre llums», sembla que pensava, mentrestant, el senyor governador. Però de tots els oferiments i mostres d'adhesió, el més enternidor, fou un paquetet en el qual hi havien una medalla (present al governador) i unes estampetes destinades al personal de secretaria.

Des de luengo, no cal dir que el tendre present era degut a la munificència religiosa del senyor Manuel (Luengo).

—Si m'arribo a pensar que m'havia de passar això, poc que prenc *ida y vuelta*.

—Doncs miri. Li diuen que si aquesta tarda no surt a prestar el servei d'urgència de què em parla, el farem detenir. Que trii.

I el xofer va triar, naturalment. Va triar per prestar el servei. L'industrial no se'n sabia avenir.

—Caram, si que era fàcil d'arreglar, això! Mai ho hauria dit!

UNS AGONITZANTS DEL MORRO FORT

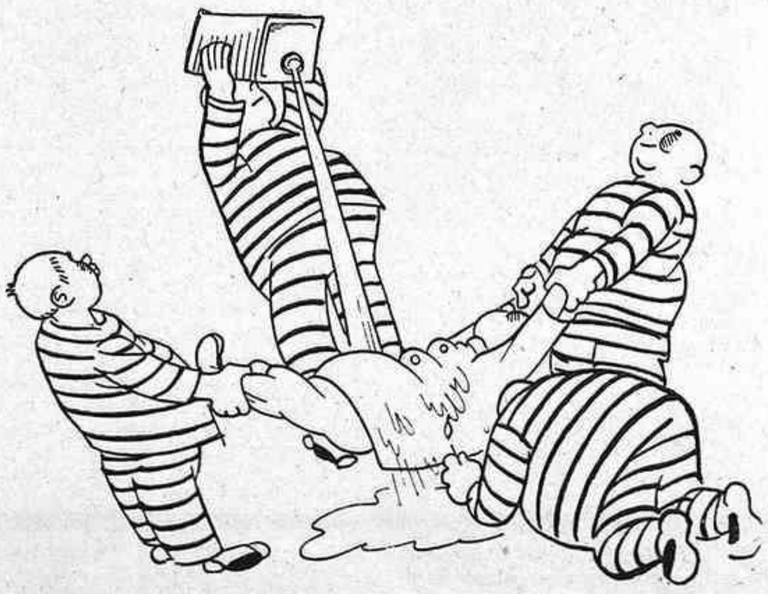

—Aquest guardià es resisteix massa. És un mal home. ¿No ho veu que estem en estat pre-agònic?¡

Com més anem més vaguem.

NI LA POPULARITAT SERVEIX

El divendres, prop de les vuit del vespre, els comptats ciutadans i els nombrosos policies que hi havia entre el carrer de Llibreteria i la Plaça de Sant Jaume presenciaren amb una certa sorpresa l'espectacle d'una ombra espessa que avançava sota la llum incerta dels fanals mig encesos, i que anava declamant, entre esbufec i esbufec:

—*Soy diputado! Soy diputado!...*

Es tractava — aclarim-ho de seguida — del senyor Sunyol i Ciutadania, que complia al peu de la lletra la recomanació que un guàrdia li havia donat, poca estona abans, per tal que pogués arribar intacte al xirau palau de la Generalitat.

EL SECRET

La Noche del divendres reproduïa amb tots els honors, a primera pàgina, uns fragments de l'article de fons que publicà el *Full Oficial* aquell matí.

Cal advertir que, en aquells moments històrics, en Màrius Aguilar ignorava que l'article de referència fos degut a la ploma anarco-conservadora del seu cordial enemic Manuel Brunet. Si ho hagués sabut, l'article del *Full Oficial* no hauria passat d'ésser, naturalment, *una vil patraña reaccionaria de los republicanos sietemesinos.*

Els miracles que fa, la ignorància!

UNA FABRICA DE ZEPPELINS A BARCELONA

Ahir, pels passadissos de Casa la Ciutat es deia que el senyor Giralt patrocina el projecte de llogar a una empresa estrangera un dels palaus més espaiosos de Montjuïc, per tal de dedicar-lo a la construcció de zeppelins.

Es tracta d'un vast projecte, que ocuparia 4.000 obrers especialitzats. Aquests habitarien al Poble Espanyol, però les cuines serien instal·lades prop de la Font Màgica, a fi i efecte d'aprofitar l'aigua i les conduccions de la mateixa. La part tècnica aniria a càrrec del senyor Giralt, i l'administrativa seria conferida al senyor Bertran de Quintana, qui, com ja ha posat de relleu El Be Negre, tants èxits va tenir en l'afer dels hotels de la Plaça d'Espanya.

Sembla que també forma part del projecte, instal·lar en un altre Palau — res de Xiraus ací — un forn crematori d'escombraries, indústria si bé poc agradable a l'olfacte, ben lucrativa (lucrativa per a la ciutat, eh!)

Els dejunadors de la Model o un model de dejunadors

Una comissió de savis internacionals a expenses de la Societat de les Nacions, ve a Barcelona a estudiar el cas únic que s'ha donat a la nostra Presó Model.

En efecte, una sèrie de presos que feien la vaga de la fam, estant ja en un franc període pre-agònic, de sobte, moguts per una mena de furor revolucionari, van alçar-se, arrencar unes barres de ferro de la reixa i agredir els guardians. Pel camí, els savis ja es disputen fent hipòtesis: uns creuen que tot prové de l'energia anímica i els altres que només és qüestió de fenòmens nerviosos, relacionats amb la catalèpsia.

A propòsit d'aquest cas, de ressonància internacional, en Rovira i Virgili, que ara que matinegen, ell i diari, està de força bon humor, ha fet una frase molt enginyosa:

—Tan de bo trobés dejunadors com aquests per a *La Nau*!

Al Vampir de Dusseldorf va perdre'l un excés de to.

Un Xirau Palau a Rússia

Stàlin, Stàlin en persona, ho havia dit moltes vegades:

—La cosa que em sabria més greu del món, seria morir-me sense haver vist cap Xirau-Palau.

Un rus de la seva tertúlia, que feia poc que havia arribat de l'estranger (a Rússia, nosaltres en som d'estrangers) va innovar-lo que el Xirau-Palau no era cap raresa. A Catalunya n'hi havia tot un regiment amb música i bandera.

—No hi fa res: en vull veure: si no me'n porteu un ben aviat, us faré aplicar la llei de fugues roges.

I com que amb el camarada Stàlin no hi ha rèplica, perquè és un sentimental que t'envia cap a Sibèria que no te'n adones, ja em teniu una colla de russos dirigint-se a Catalunya, per tal de procurar-se un Xirau-Palau en bon ús.

La feina, però, va ésser triar-ne. Xiraus-Palaus, ¿heu dit? Tot l'Hotel d'Orient—que era on paraven els russos va omplenar-se'n: l'únic inconvenient que hi havia era que ni un d'ells sabia parlar rus. Però, per senyes, van escollir el que els va semblar més simpàtic. Tasca difícil, perquè tots en són tant.

I ara, el més simpàtic dels Xiraus-Palaus emigra cap a Rússia. Ens el prenen. Catalunya plora.

Sort que en queden tants d'altres!

Per cert que érem a l'estació i vam observar que amb el senyor Xirau-Palau entrava al vagó un altre personatge: només li vam poder veure uns botins clars. Això ens dóna peu per a sospitar que es tractava dels peus d'en Rafael Campalans; suposem que la resta de la seva persona, junt amb una americana creuada, un coll d'aletes i un capell fort, també figuren a l'equipatge.

L'antologia de frases periodístiques enriquida

El periodisme barceloní pot enorgullir-se de la magnífica antologia de frases cèlebres que els nostres companys no han regatejat per les columnes de la premsa local. Tothom les coneix. Hi ha el famós *Serenos y vigilantes* de *La Publicidad*, els cas del *lascivo Camats*, el *al vado o a la puente*, «*o tempora o mores*», de l'immortal Cullaré, etc. I finalment, l'incommensurable comentari del *Brusi* a un descarrilament: *afortunadamente, los coches eran de tercera.*

Però quan els tradicionalistes ja remugaven que feia temps que no sortia res de bo, *L'Opinió* aporta una novíssima frase lapidària, que ve a disputar el récord de pintoresc que fins ara detentava el *Brusi*. Ens referim al fragment del seu editorial de dissabte, que diu així: *Només ha tingut una mica de to l'intent de resistència del Sindicat de la Construcció des del seu estatge del carrer de Mercaders.*

L'arxiver municipal, senyor Duran i Sampere, està que no s'hi veu de content amb aquesta joia d'antologia que li acaben d'oferir.

LA BORSA O LA VIDA

Angueras	700
Esquerres Simplificades, S. A.	3'333
Companys i Companyia	600
Lluhins Endins	600'50
Durrutis Derrotats	(No es cotitzen)
Bilbao (Cases barates).	Detinguts
Casanoves	11-9-31
Gaziel, Pompes Fúnebres	En donen un ralet

La fallida de la F. A. I. ha fet ressentir molt la cotització de tot el paper de la C. N. T. i filials, controlades per la F. A. I. L'Esquerra simplificada, grup industrial, passa una crisi transitòria; només es salven d'aquest sector econòmic les accions Companys i Companyia i Lluhins Endins. El mercat, en general, fluix, per bé que optimista.

(c) Ministerio de Cultura 2006

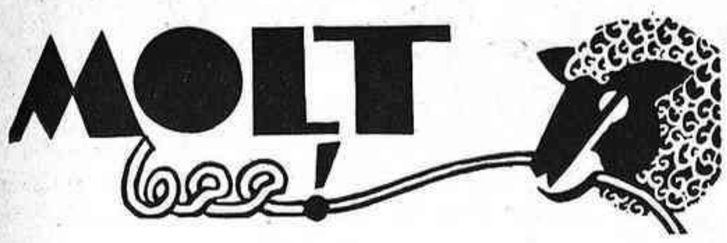

El senyor Bonavia, menys conegut pel tendre pseudònim de Jordi Canigó, és aficionadíssim a portar, reportar, transmetre i retransmetre totes les xerrameques i xafarderies d'escenari. El seu camp d'operacions predilecte és l'escenari de Romea, on sol passar-s'hi aquelles vint-i-cinc hores diàries.

L'altre dia, doncs, el senyor Canigó va trobar la senyora Maria Lluïsa Rodríguez, la qual, com se sap, forma companyia pròpia al Poliorama.

—Suposo—va dir-li afectuosament en Bonavia—que em deixarà venir per l'escenari...

—No faltava més!—féu la Rodríguez—. Prefereixo que els de Romea tinguin les xafarderies del Poliorama, fresques, de primera mà. Amb les xafarderies de circumvallació sempre s'hi surt perdent...

En Canigó va marxar una mica ofès.

—Jo que l'he feta actriu, a aquesta dona! — murmurava, Rambla avall.

* * *

Els del Foment del Teatre Català, que persisteixen a fer temporada al Goya, es proposen estrenar, principalment, obres d'autors inèdits.

Si, en justa correspondència, els autors inèdits de Catalunya — que són 12.441 — es deixen caure, només que una vegada, a la guixeta del Goya, la temporada està salvada.

* * *

Els del F. del T. C. tenien, entre altres iniciatives dignes de la majoria consistorial, la de trencar la tradició de pagar la nòmina dels actors cada dilluns.

—Res d'això—proposà un dels dirigents—. Els obrim un compte corrent en un Banc, i que vagin a cobrar quan vulguin.

Malauradament, s'ha hagut de desistir del generós projecte, perquè els bancs s'han queixat que ja a hores d'ara havien rebut nombroses visites de comediants que proposaven fantàstiques especulacions a base del futur compte corrent.

* * *

En Santpere vol trobar, sigui com sigui, el procediment de revifar el seu teatre, encara que sigui fent-hi alguna cosa que no tingui res a veure amb el teatre.

No cal, però, que s'escarrassi. Fa molts anys que a l'Espanyol posen en pràctica aquest sistema, i no els ha donat pas un gran resultat.

No seria estrany, doncs, que a darrera hora descobríssim que la millor manera de refer el teatre és fer teatre, simplement.

* * *

El senyor Bernat i Duran, després de copiar conciençosament de l'Enciclopèdia Espasa uns documentats articles sobre teatre grec, indi, japonès i persà, se'ns entendreix com una tonta amb el teatre *rechional* valencià.

—Quina llàstima—deia, passejant amb uns companys—, que no tornin a fer allò tan bonic de: «Pari vostè la burra, amic!»

I en dir això, influenciat per un obscur reflexe, el crític del *Ciero* s'aturava un moment amb els amics, per a donar més força a la frase.

* * *

Ens diuen de Sant Hilari:

La nota sensacional de la temporada estiuenca ha estat la revelació del distingit jove Xavier Picanyol com actor de grans possibilitats. La seva interpretació en *L'agència d'informes comercials*, representada per la companyia colonial, fou tan brillant, que el propi seyor Canals s'hi va entusiasmar i es proposa canalitzar-lo per la próxima temporada del Novetats.

—Ets l'home que em convé—va dir-li—. Fins i tot, no et saps el paper, requisit indispensable per a entrar a la meva companyia.

Els plans del Sr. Rovira i els del Sr. Virgili

Durant la curta, però profitosa separació — de la qual ja donàrem compte en temps oportú—els senyors Rovira i Virgili tingueren lleure per meditar a pleret sense que cap dels dos eixordés l'altre amb les contínues demandes de pagament de sous endarrerits. Quan es tornaren a unir—re-unió de la qual també donàrem compte en temps oportú — decidiren anar-se'n junts a passar unes llargues vacances per comunicar-se en la solitud i a cau d'orella el resultat de llurs respectives meditacions.

Hi hagué un moment, però, que estigueren a punt de trencar-se novament les relacions pels retrets que el senyor Virgili féu al senyor Rovira per la seva subreptícia unió amb el senyor Ribera. La cosa, amb tot, no passà a majors perquè el senyor Rovira tirà molt oportunament en cara al senyor Virgili la seva complaença a deixar-se traduir per un capellà.

Passat el tràngol, com era d'esperar es parlà de *La Nau* i estaven fent números (sense la rotativa, perquè se l'havien deixada a Barcelona sota l'ull expert d'en Vilà junior, redactor de *L'Opinió*) quan notaren que no s'hi veien. Aleshores s'adonaren que aquest any no s'havia decretat l'hora d'estiu i que a cap hora ja era fosc.

—Encén l'electricitat—digué el senyor Rovira.

—Què?—preguntà el senyor Virgili.

—Que encenguis l'electricitat!!!

—Ah!—contestà el senyor Virgili.

I s'acostà més als papers, aguantant-se les ulleres per veure-hi millor.

El senyor Rovira, veient que no en treuria l'aigua clara s'aixecà i l'encengué ell.

—Això volies dir? Perquè no ho deies!—exclamà aleshores el senyor Virgili.

—Què dius?—preguntà el senyor Rovira.

—Que perquè no ho deies!

—Ja ho deia!

Els dos grans polemistes argumentaren llarga estona fins que s'adonaren que el comptador de l'electricitat corria. Aleshores tingueren una gran idea.

—Saps per què no ens surten els nombres?

—Què dius?

—Perquè gastem massa electricitat!! A *La Nau*, gastem massa electricitat!!!

—Ah!

—Si la féssim sortir al migdia no en gastaríem gens!!

—Què dius?

—Ni mica!!

I dit i fet. Decidiren fer sortir *La Nau* al migdia i, almenys en el moment que escrivim aquestes ratlles, *La Nau* surt al migdia. Però aviat s'adonaren de dues coses: l'una, que encara que fos al migdia la rotativa necessitava electricitat. La posaren en un lloc més clar, però fou inútil. L'altra fou que els senyors Rovira i Virgili, com que són curts de vista s'havien d'acostar molt al paper quan escrivien i es feien ombra ells mateixos. Aleshores, naturalment, havien d'encendre el llum.

I és per això que dèiem que, per ara, encara sortia *La Nau* al migdia.

És possible, però, que des d'ara hi surti fins a la mort perquè els senyors Rovira i Virgili han trobat un argument de pes i és que els diaris de la nit costen més de deu cèntims per la llum que gasten els lectors en llegir-los, mentre que *La Nau* costarà deu cèntims justos com qualsevol diari del matí. I és per això que ara el senyor Virgili tracta de convèncer al senyor Rovira de fer sortir, tant per tant, *La Nau* al matí.

Barcelona està pistolitzada.

Qui la despistolitzarà?

El despistolitzador que la despistolitzi, bon despistolitzador serà.

EL SABOTATGE

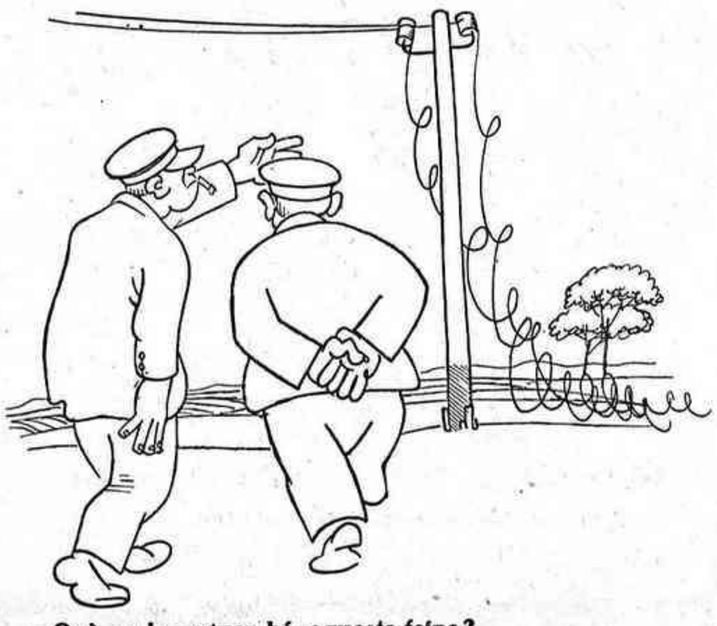

—Què, us la paguen bé, aquesta feina?

—Home, no ens podem queixar. De moment cobrem la mateixa quota que la Companyia.

Ai Balansó, balansé!

El senyor Josep Maria
Capdevila i Balansó,
si dirigeix, dirigia:
feia i fa de director.

Ses campanyes a diari
mostra són del seu gran art.
Una en feia pro salari,
pro salari familiar.

Les raons eren ben clares,
l'argument definitiu:
recoltava en els Sants Pares
ja difunts, i en el que és viu.

Serà debades que pensis
paraules més contundents
que les dels Pius, Innocencis,
Benets, Lleons i Climents.

La redacció s'estremia,
*—la redacció d'*El Matí*—*
veient apropar-se el dia
que s'acabés de patí.

Tota la fam continguda
es tornava agraïment.
—Capdevila, se us saluda!
—Hola! Com va... esteu content?

Tot se n'anava en rialles;
triplicarien el sou!
Menjar calent i tovalles!
Lleó tretze, Pius nou!

I àdhuc en mig del deliri
—ai, ara ja es pot comptar—
es va encendre més d'un ciri
davant de més d'un altar.

Però, vénen les reformes
i tothom va quedar fred:
«Articles de fons, amb normes,
vuit pessetes; sense, set».

«Notes breus, dos rals; teatre
el passis paga; el restant
a tres pessetes o a quatre,
segons el dia i el sant».

Ah, quanta malaventura,
quin sotrac, quin desengany!
El gerent, que és un tal Cura,
—i a ningú no farà estrany—

encara hi feia barrila
des de l'Administració;
el gerent i en Capdevila,
de Vila i de Balansó.

El ministre de la Governació resisteix l'assalt del Sindicat Únic d'Aristòcrates, exportador d'objectes de valor a l'estranger.

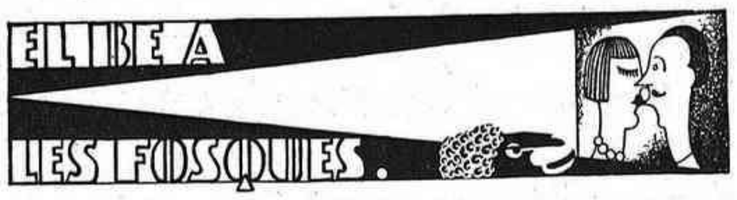

Dissolució d'unes ordes religioses en quatre hores: ens comuniquen de Hollywood aquesta sensacional notícia: Amb motiu de la filmació de l'últim «talkie» de Jeanette MacDonald, que s'anomena «L'abadessa de Jouarre», argument tret de la célebre novella de Renan, va ésser necessari mobilitzar vuitcents comparses d'ambdós sexes i convertir-los en ordes religioses de frares i monges. Acabada la filmació, en menys de quatre hores, aquestes ordes eren dissoltes i els frares i les monges retornaven a impressionar una pellícula de Buster Keaton, vestits de mallot les monges i de «slip» els frares. Ja veieu amb quina facilitat hom resol el problema clerical a Cinelàndia.

* * *

Ens cridà poderosament l'atenció la darrera pellícula que veiérem ahir al Coliseum... (ai! té raó, que està tancat aquests dies: el que té escriure amb presses: ara copiàvem un retall de *La Nau* de fa tres mesos).

* * *

Charlot, el popular Charlot, ha passat uns dies entre nosaltres. (Aquesta notícia no és cap fantasia: la retallem d'un diari de Cannes.)

* * *

Per estalviar-se les despeses considerables que originen les màquines de fer ploure, la casa Paramount ha decidit llogar el famós meteor aquàtic Adrià Gual. Amb els diners que deixarien de gastar-se, n'hi hauria per a trobar un càrrec per a don Pere B. Tarragó.

* * *

Sembla que la «Cinaes» no ha pogut arribar a un acord amb la Metro Goldwyn. Afegeixen també que la «Cinaes» pensa dedicar-se aquest hivern a donar sessions de llanterna màgica. Amb això i una mica de la «Fox» podran fer el seu fet.

Mentre tot plegat no resulti un castell de «Fox»... artificials.

* * *

Cada any, per aquests temps, els millors cines tanquen i anuncien «Grandes reformas y mejoras en el local», i, desgraciadament, l'any següent han de tornar a fer les «Grandes reformas y mejoras».

A veiam si ho acaben de fer bé d'una vegada!

* * *

Retallem de la pàgina cinematogràfica de *La Nación*:

«Una figura simpática y juvenil que viene precedida de un gran renombre. Este es Claudio de la Torre, nieto del célebre historiador Millares Torres, sobrino de los hermanos Millares, tan citados por don Miguel de Unamuno; hermano de la distinguida poetisa Josefina de la Torre, primo del popular pintor Néstor de la Torre y pariente de los Pérez Galdós.»

Només hi manquen els Xiraus Palaus.

* * *

«El Be *a les fosques*» ni ho veu tot, ni ho sap tot, ni és imparcial.

¿Quines han d'ésser les reformes inajornables?

Responen a la nostra enquesta catorze prohoms, disposats a donar llur vida, per tal de salvar la hisenda municipal.

Primum est vivere: Viure és consumir; consumir presuposa haver adquirit; facultat d'adquisició vol dir capacitat de fer despeses; sols pot fer despeses aquell que té un patrimoni. No és, doncs exposat afirmar: *Primum est patrimonium*. La hisenda abans que tot!

Amb aquestes paraules a tall d'encarrilament, el nostre estimat cap visible, senyor Pociello Forradellas ens ha enviat a caçar l'assenyada opinió de catorze dels nostres més destacats davanters, sobre les finances municipals.

Es tracta de donar el cap, i més que mai ara, que el senyor J. M. Tallada ens ha retirat la seva collaboració. Ara cal demostrar davant el món, que sense ell i sense Pich i Pon també sabem fer llum sobre els afers tenebrosos.

Consultem la llista que el nostre cap ens ha lliurat, i constatem que ens cal interviuar els senyors que ostentin aquests càrrecs:

1. Conseller d'Hisenda de la Generalitat.
2. Tinent d'alcalde.
3. President de proveïments.
4. President de la Comissió d'Hisenda de la Junta Mixta d'Urbanització.
5. Del Consell Executiu del Transversal.
6. Vice-president de la Comissió d'Hisenda.
7. De la Comissió Permanent de Parcs i Palaus de Montjuïc.
8. Del consorci del Port Franc.
9. De la Comissió Mixta de Tresoreria i Reforma.
10. De la Junta de Ciències Naturals.
11. De la Junta de Museus.
12. Cap decisiu del Mercat de Sant Antoni.
13. Cap decisiu del Mercat dels Encants.
14. President d'Escorxadors.

I res més.

Ens roda el cap i dubtem si el mateix Francesc Madrid fóra capaç de fer catorze intervius en un matí. Anàvem a fer números. Casualment hem extret de la butxaca una tarja en la qual llegim:

CASIMIR GIRALT

i immediatament, sota el nom, els títols: Conseller d'Hisenda, Tinent d'alcalde, President de Proveïments, etc., etc., fins a comptar catorze. Salvats! I després els tous de la Lliga blasmaran l'acumulació de càrrecs! El senyor Giralt és el nostre pare i a casa d'ell s'ha dit.

—...

—Per començar. Jutjo imprescindible el nomenament d'un agent executiu més, càrrec per al qual es necessiten uns coneixements especialíssims. Jo podria sacrificar-me, i en quinze dies preparar un parent meu...

—...

—Cal ésser optimista. Si bé és cert que el «Nano» de l'Edén Concert, propietari de Miramar, no ha pagat mai el lloguer d'aquest darrer, també ho és que tampoc no l'hem ajudat. L'Ajuntament podria convidar-hi a sopar els regidors un dia per setmana i...

—...

—Això sense comptar que esperem negocis fabulosos del «Pueblo Español»...

—Sobre el tipus del darrer?

—No, molt més! El municipi, aquesta vegada sols en va treure 33'70 ptes. Però amb l'ajut d'en Galindo esperem arribar al centenar. Això sense comptar que tinc pensat un nou cap de burots, el correligionari Palma, que és una vertadera joia.

—¿Què em dieu dels rumors que el Lerroux té pensat un article de la Constitució que dirà poc més poc menys: *Todos los ciudadanos españoles mayores de veintiún años tienen derecho a matar a un cura*?

—Absolutament falsos. Això era abans; però ara governem. Potser es tracta d'una notícia retardada. ¿No ho heu llegit pas a *La Nau*?

—I del Banc de la Giralitat, què me'n dieu?

—Malament, company. Sembla que l'Esquerra ha presentat un altre avantprojecte (no ho digueu a ningú: dolentíssim!!) i ja ningú no fa cas del meu.

Moltes més coses ens digué encara l'insigne home públic, que el repòrter no creu necessari consignar, ja que jutja suficient per a orientar l'opinió, el que més amunt queda dit. Però ja lliurats de ple a les Finances, ens hem adreçat a casa del senyor Bausili.

D'aquest interviu en fem gràcia al lector, i el guardem per a una revista especialitzada.

Francament, a les caixes dels tallers d'El Be Negre no hi ha prou zeros per a compondre tots els milions de què ens ha parlat el senyor Bausili.

(c) Ministerio de Cultura 2006

ELS ÈXITS DEL «BE NEGRE»

El President del Foment del Treball Nacional ens honora amb la seva visita, la qual li és agraïda com es mereix

El senyor Lluís Bosch i Labrús, propietari — i acabalat propietari — del basar «El Aguila», és una personalitat ben complexa; llegidor assidu d'El Be Negre, fins al punt de passejar-se impacientment davant els quioscos, esperant el moment de la «nostra» sortida, és, no gens menys, president del venerable Foment del Treball Nacional; però un president a la moderna: res de majestat.

Cap passió l'«avassalla», tret de la fúria poètica, fúria que li ha permès d'escriure un poema èpic en vint-i-cinc cants, en la variant del castellà que es parla d'estar per casa a Barcelona. El poema s'anomena «Los Almogávares», i va sortir, esplèndidament editat l'any 1928; creiem que és per això, i no per altra causa, que don Lluís va ésser proclamat president del Foment del Treball Nacional, car allà on troben dificultats els més preparats tècnics, pot endevinar les complicades solucions la intuïció fresca i virginal d'un «vate».

Ultra això, té publicada manta novella; però ni ell mateix en fa cas.

Jutgeu, doncs, la nostra agradable sorpresa quan, dimarts passat, trobant-se a l'Ateneu un dels nostres Bens més significats, va éser advertit que aquest important i prestigiós personatge desitjava veure'l per tal de regraciar una amable allusió que en el nostre número anterior havíem dirigit a «Los Almogávares».

A corre-cuita vam encaminar-nos a saludar el nét de «Los Almogávares».

Imagineu el desencant que vam tenir, però, en constatar —oh desagraiment! — que, per un excés de modèstia, el bon senyor s'havia molestat!

Amablement vam estirar-lo damunt unes butaques, per a calmar-lo; però res!, en intentar deixar-lo sortir, el senyor president del Foment del Treball Nacional encara es va treure de la butxaca un fuet de gos (influència nefasta del cine) i es pensava senyalar-nos la cara. La cara d'El Be està per senyalar; perquè, per fortuna, poguérem subjectar els braços de l'energumènic poeta de cabells grisos i cor jove.

Quina llàstima! Per un esperit pròcer (o que almenys s'ho pensa), quin disgust no aconseguir *cruzar el rostro del villano*!

Arribades les coses en aquest punt, El Be va cridar el porter i va encarregar-lo d'acompanyar el «vate» a la porta. El diàleg no podia durar més. Només, i ens sap greu, oblidàrem d'oferir-li un raspall perquè es netegés l'esquena, un xic bruta de pols del «campo de honor».

Davant del cas, no podem fer sinó retreure al senyor Bosch aquella inspirada estrofa que es troba a la pàgina 66 dels admirables «Almogávares»:

Parece un triste sino en los hu-
[manos
que, en alas de un efímero ren-
[cor,
si luchan entre si pueblos cris-
[tianos,
olvidan que los hombres son
[hermanos
y se atacan con bárbaro furor!

Aprengui, aprengui, de la seva pròpia musa, el poeta.

Felicitem de tot cor el Foment, perquè en moments tan crítics, ha sabut trobar un president tan optimista i feiner que encara li queda temps per a invertir-lo a evacuar petites rancúnies poètiques.

Però el nostre líder Pociello i Forradellas no s'ho vol prendre així; home de principis, ha tramès a don Lluís un repte escrit, per més propietat, «a l'antiga usança». Fa així:

«A vós, en President del Foment del Trebayl Nacional, més cruel que leó famejant, scampador de tinta en vers e en prosa, senyaladament a costeyles dels Almogàvers, qui res no us han feyt: per quant sou desegual e aval versaire, havent notícia de la vostra gran maldat stilística, per bé que és cert quen seré blasmat per molts bons cavaylers que a tan jussana e bajana ploma yo haja admesa per companyia de entrar dins liça en camp clos a tota ultrança, com si fos de persona en libertat posada, a tota ma requesta vos combatre a ús e costum del Clot e Hostafrancs, e devise fer la batayla, no a cavall, perquè el partit encara per tant no dóna, mes a peu, ab atxa de VII palms, sens croxet ne falsa maestria, tal com és acostumat de portar en liça, spasa de IIII palms e mig del pom fins a la punta, punyals de dos palms e mig, e scopeta de canya o sarbatana, pregant-vos que us ho tengau per dit; e us asegur que no tendreu trebayl de scriure més poemes e noveles, e altres letges scriptures que vos sots usat girbar. Sotscrita de la mia mà ab lo sageyl de les mies armes emprentada, partida A. B. C., en la ciutat de Sant Gervasi, feta a VIII de Septembre.

Ramon Pocieylo Forradeylas

Aviat a l'església del Pi es celebrarà l'anyal concurs entre beates per a elegir «Miss Pi».

El concurs és de lletgesa, naturalment.

* * *

A l'església de la Mercè l'altre dia, celebraren un trisagi que no s'acabava mai. Preguntàrem al sagristà que casualment passava prop nostre la causa de l'anomalia i ens va respondre:

«Es que es tracta d'un tri-Sagi Barba.»

* * *

D'aquí endavant S. I. ha disposat que els barrets de teula es faran amb teula d'Uralita.

* * *

Al Seminari Conciliar d'aquesta diòcesi ha passat brillantment els seus exàmens de dret canònic el capità d'artilleria senyor Canons. Hom el destinarà al Nord.

* * *

Dilluns vinent, a la Parròquia de Jesús de Gràcia, començarà la novena de Beethowen, amb collaboració de l'Orfeó Gracienc.

Predicarà mossèn Bach.

* * *

San Pere Regalat ens comunica que, a conseqüència de la crisi mundial ja no podia ésser més regalat sinó que haurà d'aplicar-se una lleugera tarifa que serà fixada oportunament.

* * *

Sant Antoni Astillero i Sant Antoni Orientales s'han adreçat al Pare Etern amb la pretensió de trobar lloc al calendari.

"EL BE" JA TE EQUIP DE FUTBOL

No ens estem allò que se'n diu de res. Més ben dit: els que no s'estan de res són els nostres lectors.

A Sant Pol de Mar s'ha format un equip de futbol que porta el nom gloriós d'*Amics d'«El Be Negre»* el qual, segons ens comunica, amb una modèstia ben d'aquesta casa, el seu capità, va d'èxit en èxit. Les seves primeres víctimes han estat el «Lloret», l'«Arenys», el «Caldetes» i un equip d'estudiants de Sant Pol. Però la victòria dels nostres amics que més ens ha emocionat—per arribar en les tristes circumstàncies a què fem allusió en una altra banda d'aquest número—és l'assolida recentment, a Llavaneres, contra el «C. D. Aguila», al qual els *Amics del «Be»* guanyaren per 12 a 6. Sentiríem, però, que el nostre distingit enemic senyor Lluís Bosch Labrús, l'acreditat botiguer de l'Aguila, trobés en aquesta performança netament esportiva un nou motiu d'ofensa.

Els herois d'aquestes victòries s'anomenen: Arcés, Marginet, Bou, Mas, Ferrer, Martí I, Lloveres, Martí II, Passols, Montaner i Marín.

Si els seus èxits continuen, ja estem veient el nostre Pociello Forradelles tirant *kik-ofs* per aquests móns de Déu. La política té aquestes coses!

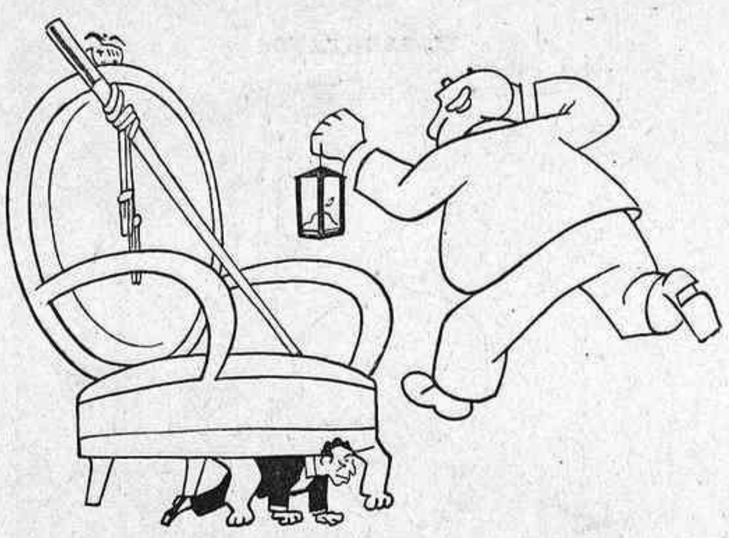

— Aiguader on sou?
— Sóc a sota el silló, que no hi neva ni plou.

Preguem als amics que ens envien notes per aquesta secció que no oblidin que la brevetat i la concisió són dues virtuts que El Be, *encara que vingui de fora, no vol perdre.*

MANRESA

Les telefonistes de clausura s'han decidit a treure el nas al carrer, per la festa major. Algunes, foren vistes a l'envelat. Hom remarcà, no obstant, l'aire poc festamajonaire que tenien llurs balladors.

Misteri?

Res d'això. Els balladors eren guàrdies civils vestits de paisà, que foren destinats a la benemèrita tasca de distreure a les tendres esquiroles.

* * *

Trencant la tradició de seixanta-dos anys, enguany, per primera vegada, el ball del Casino no fou de gala. Encara que la junta de l'entitat hagi volgut fer veure que la innovació era deguda a l'època republicaníssima que vivim, nosaltres, més ben informats, podem assegurar que el ball no fou de gala i per tant, el smòking no obligatori, a conseqüència d'haver-se cremat recentment la botiga de vestits de lloguer del senyor Garcia.

REUS

El senyor Siscart, una de les ànimes més tendres de la ciutat i «gentleman» exquisit, vol dedicar-se a la política.

Tots els partits locals se'l disputen aferrissadament. La seva immaculada blancor espiritual és, verament engrescadora i té, a més, pasta de líder.

Sembla que a l'últim, «La Lliga» l'hi tira especialment. Ansia, senyor Siscart!

* * *

Ha estat nomenat pinxo oficial de l'Ajuntament, el regidor exquisidament blasfem, Borràs llarg.

En Pujol, *Don Nadie*, treu foc per la boca. Ell que ja es tenia el càrrec a la butxaca...!

* * *

De resultes d'un «potin» sortit a El Be Negre, els diaris *Foment* i *Les Circumstàncies* s'han picat les crestes.

De sota mà, i del primer diari esmentat, hem rebut nombroses felicitacions, car gràcies a nosaltres han pogut omplir d'una manera honorable, i durant molts dies llurs planes diàries.

BADALONA

Un be badaloní, que no tenim el gust de conèixer, ens ha dit que els senyors que fan de regidors en aquell Ajuntament, han decidit crear una Borsa del Treball amb el lloable propòsit de donar-ne la direcció al barber del conseqüent radical, l'opulent fabricant i persona de sentiments altruïstes molt estimables, senyor Giró.

Aquest be, tan maliciós com suspicaç, creu que tot anirà com una seda, perquè la gent d'Acció Catalana tenen l'Agència Executiva, i es prepara el cap de consums pels radicals i l'Arxiu pels regionalistes. Just és, doncs, que la nombrosa minoria socialista, composta de dos regidors també socialistes, es conformi amb la Direcció de la Borsa del Treball, per ben pagada que sigui.

Felicitem el senyor Barjau.

LA BISBAL

Fa dues setmanes que no assisteixen a les sessions municipals els senyors de la minoria catòlica-anti-admministrativa.

Hom diu que s'han enrolat al Terç Estranger de les tropes del Cardenal Segura.

BORGES BLANQUES

El pociellofor radellisme comença a fer forat entre el nostre món polític. El conegut equilibrista Pere Mías Codina i els sis que el segueixen pensen inscriure's en els rengles del partit del líder d'El Be Negre.

Aquests han estat els resultats preliminars de l'anunci que el senyor Pociello Forradellas es proposa fer una activa campanya per les terres de Lleida. L'emoció va a dojo.

EL DIALEG DELS AMICS

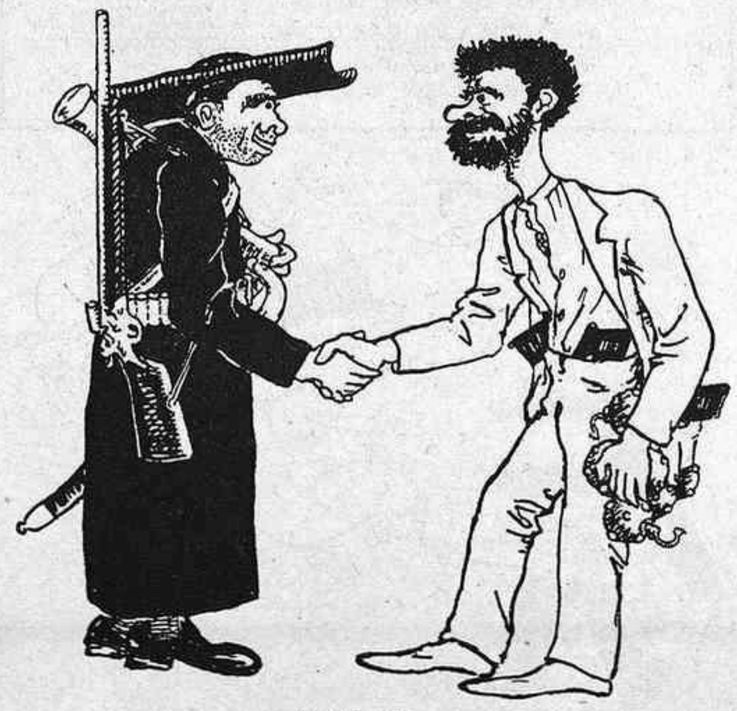

La Santa Aliança.

Una revolució en els formats dels diaris

Per què "El Diluvio" ha canviat el seu. Altres canvis en perspectiva.

Cohibit per l'opressió monàrquica que de tant de temps pesava exclusivament damunt les seves pàgines, *El Diluvio* sentia vehements desigs de desbordar-se. Feia temps, com tothom sap, que aquest valent diari mostrava una virulència no gens normal, i eren inútils les observacions, les amonestacions i les recomanacions del seu devot propietari, el piadós feligrès senyor Lasarte, perquè els redactors del seu òrgan es moderessin en llurs elucubracions revolucionàries. Arribà, fins i tot, a llegir els articles abans d'ésser publicats i anaven a les caixes amb el seu «Visto Bueno». Però quan els tornava a llegir a les pàgines del seu periòdic no els coneixia. Es per això, i no pas per altres raons, que algun redactor d'*El Diluvio*, oiès, en sortí. El senyor Lasarte creia que els redactors l'enredaven, i a cada punt es veia objecte de les penitències del seu confessor, sense tenir-hi cap culpa.

Extremant la vigilància, arribà a assistir una nit a la confecció del periòdic, però sense cap resultat.

Desesperat ja, i decidit a anar a demanar consell a les aparicions d'Ezquioga, en parlà al seu confrare el senyor Pich i Pon.

—¿Com és—li deia—que essent vostè tan ex-radical, li surti un diari tan bona persona, i a mi em surti sempre tan rèprobe?

—Home, home, veurà, jo, sap?, tinc en Màrius Aguilar als meus diaris!

—En Màrius! Però si en Màrius primer el vaig tenir jo i era del més virulent que corria!

—Ah, doncs, ¿no és en Màrius? Doncs, així, ¿què hi fa a casa?

—Calmi's, calmi's, que ara del que es tracta és del meu de diari, i no dels seus.

—Es veritat, *lo cortés no quita lo pudiente...* Escolti. ¿Diu que en Màrius quan el tenia vostè era rabiós? Doncs, ja ho tinc. ¿Com vol, home de Sant Josep Oriol (perquè, sap?, jo només crec en Sant Josep Oriol; jo sóc *teiu*), com vol que els seus articles no reneguin ni *blasmefiin*, si els fa anar com les anxoves al barril?

—Vol dir que...

—Sí, home, faci el diari més ample, més *amplio* i veurà com té la màniga més estreta.

D'aquesta conversa, o d'una de semblant, n'han sortit les darreres reformes d'*El Diluvio*, que en fan un diari que s'acosta més al *Ciero*. Es diu fins i tot si hi ha negociacions entre els senyors Peris Mencheta i Lasarte per a fusionar-los sota el títul comú d'*El Diluvio Universal*.

D'altra banda, aquesta reforma ha fet obrir l'ull a l'empresa de *La Veu*, i es parla ja de fer un altre plebiscit entre els seus lectors per a veure d'accentuar el seu to moderat adoptant un format doble de l'actual.

I quan ja anem a tancar aquest article, ens arriben notícies d'unes negociacions de *L'Opinió* amb el senyor Arruga per veure d'obligar-lo, a canvi de permetre-li augmentar les tarifes de tramvies i autoòmnibus, a vendre-li una de les rotatives amb què la Companyia tira el bitlletatge, per tirar-hi l'excessivament xiroi paloi mansoi diari. Perquè és el que deia amb molt bon encert, l'Otero:

—Com que no el fem perquè el llegeixin...

—No et pensis—li contestava en Lluhí—que ja deu haver-hi algun cabré, dic, algun brasó, que se l'empassi!

Els amics del setmanari *La Lluna*, de Manresa, ens comuniquen en atenta lletra oberta que els ha correspost l'honor de descobrir l'autenticitat dels dos lectors del *D. I. C.*, l'existència dels quals assenyalàvem en passades edicions.

Els dos tètrics personatges responen impròpiament als noms d'Alegre i Ballarà. Les famílies respectives, en assabentar-se de la trista nova, han pres les precaucions pròpies del cas.

* * *

Víctimes de la reacció!: no us deixeu ensarronar amb menús poc escollits!

Els restaurants Colon i Suís proveeixen els més distingits vaguistes de la fam.

* * *

S'ha prohibit que els jesuïtes prenguin part en les curses de braus (corrides de toros).

* * *

En Pere Comes ha amenaçat el Directori de l'Esquerra amb fer la vaga de la fam si no li donen la vara de Barcelona.

* * *

S'ha descobert un complot entre en Pellicena i la F. A. I. per deixar sense «Veus de Catalunya» la ciutat.

* * *

En Cambó cada nit sopa a Can Cullaretes.

* * *

El Sindicat de coristes del Liceu està també pel comunisme llibertari. Ha declarat a l'empresari senyor Rodés que la vinent temporada pensen cantar com els passi per la gola. Quan a la vaga de braços caiguts, ja l'han feta de tota la vida.

L'Economia Catalana trontolla

Una casa barcelonina d'escultura, que es pot dir amb tota propietat que treballa per la República, puix es dedica a fer, entre altres productes, uns busts simbòlics de la República, ha rebut la següent lletra, dins un sobre adornat amb un membret que diu: «Juzgado Municipal de Robledillo de Gata»:

«L. Miguel Gómez, Secretario del Ayuntamiento de Robledillo de Gata (Cáceres), 23-8-931.»

«Sr. Juan Sola.

»Barcelona.

»Muy Sr. mío:

»Vista su carta de propaganda del busto simbólico de la República, según el folleto que adjuntaba, debo manifestarle que este Ayuntamiento y este Juzgado piensa comprar todo lo que ofrece, pero será a Españoles, no ha (*sic*) Catalanes. V. V. si no necesitan nada y quieren ser separatistas, para V. V. los sus productos.

»Queda de V. affmo. S. S.

L. Miguel Gómez.»

En efecte, l'economia catalana es veu molt amenaçada amb el boicot dels de Robledillo de Gata.

Correspondència

Duch.—Ho passem a *L'Hora*.

Masferer. — El xisto no és un model de finesa, que diguéssim.

Passasserres. — S'aprofitarà. Però preferim, sobretot, coses ben curtes.

Revolt de baix. — Id. íd. I, si potser, substancioses.

Un que s'hi fixa. — Això és dir-li lladre!

Teresa. — Veurà, aquest afer no ens afecta personalment. Entengui's amb ell directament.

Vinassa. — Preferim anècdotes concretes que literatura de fantasia.

Ull viu. — Id. íd.

Elis. — Id. íd.

Incrèdul. — S'aprofita, naturalment, el més curt.

Juli-Vert. — No tenim corresponsals fixos. Però les coses que publiquem passen, abans, per quinze sedassos.

Clement. — Aquest senyor, com haureu vist, no és tabú per a nosaltres.

Nèlia. — Potser teniu raó. Si ens ho haguéssiu suggerit abans, ho hauríem aprofitat amb molt gust. Però ara, ¿no trobeu que faria un efecte estrany?

Un be flac. — Allò que se'n diu una bona lletra, no la teniu.

Julieta. — Cregui'ns: cerqui un Romeu. La distreurà més que la literatura.

Pau de Tanoca. — Us heu esforçat massa a no desmentir el pseudònim.

K. Pità. — Emocionats. Com veieu, en donem compte.

Redacció: Carrer de Casanova, 212
Administració: Plaça Catalunya, 17

Nagsa : Casanova, 212 - 214 : Barcelona

(c) Ministerio de Cultura 2006